

Takaréksarok

Ha mi egyszer valaminek nekilátunk!

Eddig csak autózunk, nyomtuk a gázpedált, faltuk a kilométereket, tankoltunk és fizettünk. Fűtöttünk az energiaválságra, s a magunk költségeire. Hanem most végre komolyra vettük. Mutatja a tévé, darálja a rádió, nyomja az újság: kár a benzinért! Az Energiafelügyelet külön hirdetéssorozathoz adja a tanácsokat a benzintakarékosságra; előkerül egy műszaki megoldás, amit eddig az emberek rágtak; versenyt rendezünk, hogy lássuk, ki megy legkevesebb motorkóval...

Szerencse, hogy ez a felvilágosító, tanácsadó gépezet nem benzinnel jár!

Mondanom sem kell talán: én mindegyre igen-igen odafigyelek. Pénzre megy a játék, s mind több pénzre, miközben sokoldalú szorongatásnak van kitéve az ember tárcája. Tehát a tanácsokat érdemes megfogadni, mert végülis... — de hagyjuk a következtetést a végére!

Azt mondja a szakma, négy-öt százalékos benzint is meg lehet takarítani a sebességkorlátozással. Mert, hogy nyolcvan felül úgy megnő a légellenállás. Akkor menjünk csak nyolcvanra! Ennek két haszna is lesz. Egyszer messzebb érünk ugyanannyi benzinnel, másodszor esetleg öt tankolást is kifut az elmaradó büntetés. Indítsunk szép egyenletesen, ne sportkodjunk, és fekezzünk lágyan, csikorgás nélkül — ez a másik kardinális tétel. Ennek betartása is hoz egy-két litert száz kilométeren. Kipróbáltam, s igazolom. Nagyon fontos a megfelelő gumibroncsméret. Tíz-tizenöt százalékos lehet fogni. Az elpiszkolódott levegőszűrő ugyancsak kész kárteknő, mert nem jut elég levegő az égéstérbe. A lapokban olvasható Takaréksarok szerint ezen

is nyerhetünk nyolc-tíz százalékos. A jól beállított üres járatra számoljunk csak egy percentet, másik annyit a gumibroncsok előírt keménységére — ez is két százalék. A rendszeres és jó karbantartás viszont már nem ilyen forrás — kilenc-tizenkét százalékos üzemanyag-megtakarítással kecsegtet.

Lehetne még sorolni, mert a Takaréksarok már közel negyven jeles tanácsot adott eddig, a szaklapok pedig kitűnő elemzéseket, táblázatokat dognak az orrunk alá. S mint mondtam, bennem hívóre találtak, én minden eddigi ajánlatot tiszta szívvel és kellő alaposítással magamévá tettem. Sőt, megszereztem azt a kis műszert is, amit egy pesti mérnök eszelt ki és népszerűsített a tévében. Isteneimre mondom, csoda történt! Világcsoda!

Történt pedig, hogy meg-tankoltam Szegeden, s el-indultam egy kiadós országjáró körútra a nyári szabadságon, jól bevésve minden filléres és forintos tanácsot. Az első meglepetés Siófokon ért: a tank-sapka mellett szivárgott kifelé a benzin. Megcsapoltam a tankot egy gumicsővel, ám Szombathelyen újra le kellett szívni belőle néhány litert. És ez azóta így megy. Minél többet szaladok a kis fehér egérrel, annál gyakrabban kell leszívni a fölösleget!

Bizony mondom, ha mi egyszer valaminek nekilátunk!

Lassanként meg kellene szervezni, hogy az állam átvegye tőlünk az így fel-szaporodó benzint. De előre megmondom, olcsóbban mi sem adjuk. Csak világpiaci áron! Az így felvásárolt benzinnél azután majd futja állami kocsi-közszállítás száguldozásra, elhanyagolt karbantartásra, sportos indításra és fekezésre.

Sz. S. I.

Nem mind arany, ami korona

Hogy uralkodónak lenni sem lehetett fenéig tejfő, azt a világtörténelemben különösen a brit história bizonyította. Korunkban fenti tény komoly tanulságokkal járhat; az elmúlt héten szerdán este a kiváló erdélyi drámaíró, **Kocsis István** *A korona aranyból van* című művéből készített tévéjátékot ezt igyekezett fölmutatni. S hogy miért csak igyekezett, miért sikerült felemásra a példázat, arra a történelmi parabolák általános érvényű törvényszerűségei adnak választ.

Adott egy kis ország s egy reformálni, rugalmasan változtatni kívánó király (nő). S minekhez egy megcsontosodott, merevségű rosszulindulatú hatalomgyárral párosított klikk (nevezük a stílushatás kedvéért koronatanácsnak), mely erőnek erejével keresztezni igyekszik a felvilágosodottabb törekvéseket. All a harc. Stuart Mária, Skócia királynője éleselméjűen védekezik és rípsztozik, a konzervatív tanács nem hagyja magát. Jóságos ég, mi lesz ebből?

A válasz előtt mérjük föl a lehetőségeket: mi minden lehetne? A haladás következetesen elszánt hívének mutatkozó felelős vezető konfliktusa a maradi többséggel. Másik változat: a nagy formátumú egyéniség drámája a kiesényesek között. Hárma-

dik variáns: az ember örök és sajnos, feloldhatatlannak látszó magányossága minden újszerűnek számító kezdeményezésekor, annál inkább, minél nagyobb a tét. A tét pedig itt — erre hivatkozik mindkét fél, szinte unostalan — elég nagy: egy kicsi ország fönnmaradása a több oldalról fenyegető nagyhatalmak között.

Kitűnő nyersanyag, a „zicerekhez” méltó televíziós adaptáció — mértéktartó és sallagmentes korpék, fegyvermezett, már-már szegénylősen „visszafogott” rendezés (**Radó Gyula** érdeme), stílusos, kiváló színészi alakítások. Am a „mi lesz ebből?” kérdésre adandó felelet mégis csak ennyi: semmi. Sajnos, semmi.

Valóban nagy kár. Kevés mai magyar tévéjáték után érezhető hiánnyal kell beszámolnunk Kocsis István darabja láttán. A máig ható történelmi példázat hitelteljesen formán fölfedezhetetlen — a parabola határozott erővonalának híján. Úgy rémlett, az új oldalról bemutatkozott, kellemes meglepetést nyújtó **Tarján Györgyi** Stuart Mária-típként vagy akár **Kern András** titkárként jobban tudná érezte, mi érvényes a drámai magból korunkban, mire is jó miért is lehetne fölöttébb tanulságos a hosszúra nyúlt koronatanács-vita.

Pedig Kocsis István tiszte-

Mikrobiológusok tudományos tanácskozása

Mikrobiológusok kongresszusa kezdődött hétfőn Budapesten a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter a fővédnöke a tanácskozásnak, amelynek háromnapos programja több mint 170 előadást ölel fel. Több száz hazai résztvevő mellett európai szocialista országokból érkezett kutatók, tudósok is jelen vannak a kongresszuson. Az egyik fő témakör — amelyet hazai és külföldi előadók is elemeztek — a mikrobák fertőző betegségek felismerésével, illetőleg megelőzésével kapcsolatos eredmények, a humánegészségügyben, az állatgyógyászatban egyaránt. Számos előadás foglalkozik a mikrobák hasznosítási lehetőségeivel — igen nagy gyakorlati jelentőséggel — a mezőgazdaságban és az iparban, például a talajjavításban, a bányászatban. (MTI)

A történelem és a földrajz tanításáról

A történelem és a földrajz tanításáról kétnapos országos tanácskozás kezdődött hétfőn Debrecenben, több mint 250 nevelő, szakfelügyelő és tudományos kutató részvételével. A konferencián az előadók és hozzászólók hangsúlyozták, hogy az oktatás korszerűsítésének fontos alapfeltétele a tantárgyak oktatása közötti szorosabb kapcsolat megteremtése. A konferencián résztvevő történelem- és földrajztudósok, valamint a két tantárgy oktatói közösen törekmenek azoknak az összefüggéseknek a feltárására, amelyek segítségével jelentősen növelhető a fiatalok tájékozódó képessége.

letre méltó erőfeszítéssel és a skót királynő alakjának érzékeny megformálásával tárta elénk az aprócska Skócia ügyéért másként-másként tenni akarók dilemmáit. De úgy tűnt, mondjuk, Bethlen Gábor jobban tudta, mit akar, mint Mária, a skótok királynője.

A fogászati ellátásról

Fogorvosok és fogtechnikusok országos találkozója vasárnap befejeződött a Salgótarjánban megrendezett első fogpótlástani vándorgyűlés. A két rokonszakma találkozásának a fogászati ellátást befolyásoló nagyon fontos háttér van. A népi ellenőrzésnek egy nemrégiben lefolytatott kontrollvizsgálata ugyanis kimutatta, hogy az utóbbi évek folyamán a fogászati ellátásban ugrásszerűen emelkedett a korszerű anyagok felhasználása, s ez egyértelműen tükrözi a fogtechnikusok munkájának fejlődését. A vándorgyűlésen megállapították: a továbbpéshez a fogtechnikai vállalatok vidéki telephelyeinek bővítésére, berendezéseinek korszerűsítésére van szükség. Nemcsak a fogtechnikai műhelyeket, laboratóriumokat kell alkalmassá tenni a korszerű anyagok, gépek al-

Jubileumi ünnepség a főiskola gyakorlóiskolájában Gyermekek nevelése, tanárjelöltek képzése, pedagógusok továbbképzése

Fél évszázada, 1929 szeptemberében nyitotta meg kapuit Szegeden az Állami Gyakorló Polgári Iskola. Az ötvenéves jubileumon utódja, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú gyakorló általános iskolája ünnepséget rendezett. Tegnap, hétfőn délután a főiskola dísztermében a tanárjelöltek nevében **Paul Mária** negyvenes hallgató Tóth Árpád Köszöntő című versével, az iskola tanulói képviselőjében a **Bartók gyermekkórus** két énekeszettel üdvözölte az emlékünnepe résztvevőit, majd **dr. Mohai Károly**, a főiskola főigazgatója mondott megnyitó beszédet. Az eseményen megjelent **Bozzai László**, az Oktatási Minisztérium osztályvezető-helyettese, ott volt a megyei pártbizottság képviselőjében **Vántus István** munkatárs, **dr. Székely Sándor**, a városi pártbizottság titkára, **Szabó G. László**, a megyei tanács elnökhelyettese, **dr. Solti Imréné**, a városi tanács művelődési osztályának csoportvezetője, **Ókrós János**, a Pedagógus Szakszervezet megyei titkára.

Az ünnepségen két előadás hangzott el. **Dr. Veszprémi László**, a gyakorlóiskola igazgatója az intézmény fél évszázados pedagógiai törekvéseiről számolt be. **Dr. Simon Gyula**, a Magyar Pedagógiai Társaság főtákará pedig „A Cselekvés iskolája” című pedagógiai folyóirat neveléstörténeti jelentőségét méltatta. Az előadások után hozzászólásokat hallgattak meg a résztvevők. Az iskola első igazgatója, **Szenes Adolf** fia, az Amerikában élő **dr. Szenes László** egyetemi tanár alapítványt létesített, melynek kamataiból minden esztendőben a matematikában élen járó nyolcadikosokat jutalmazták. Főszólat **dr. Udvarhelyi (Kendoff) Károly** nyugalmazott főiskolai tanár, **dr. Nemes Károly** filmtörténész és **Jármai Éva** szakvezető tanár, **dr. Greguss Pál** nyugalmazott egyetemi tanár és **dr. Baróti Dezső** egyetemi tanár.

A jubileumi ünnepségen kitüntetések adtak át. A Munka Erdemrend ezüst fokozatát kapta **Jármai Éva** szakvezető tanár. Kiváló Munkáért kitüntetést kapott **Csillik László** gyakorlóiskolai igazgatóhelyettes, **Miniszteri dicséretben** részesült **Órdógh Gyöngy** tanítónő és **Kiss Károlyné** hivatalsegéd.

A jubiláló intézmény szépen szerkesztett, hasznos kötetet jelentetett meg, *Gyakorlóiskolánk fél évszázados pedagógiai törekvései 1929—*

Ács S. Sándor felvétele

Az ünnepség résztvevőinek egy csoportja

1979 címmel. A kiadvány első részében **dr. Veszprémi László** fővárosi az intézmény múltját és felvillantja a jelen törekvéseit. Megrajzolja **Szenes Adolfnak**, a gyakorlóiskola első igazgatójának és **dr. Kratozil Dezső**nek, az intézmény első igazgatóhelyettesének, majd igazgatójának portréját, tudományos, pedagógiai munkásságát. **Dr. Simon Gyula** A Cselekvés iskolája című szegedi pedagógiai folyóirat és iskolatípus úttörő szerepét és haladó hagyományait elemzi; **dr. Geréb György** a pszichológia szerepéről ír a gyakorlati tanárképzésben; **dr. Bereczki Sándor** pedig a tanárképző főiskola és a gyakorlóiskola kapcsolatát tárja fel. A kötet első részét volt tanulók és tanárok visszaemlékezései zárják.

A második rész **dr. Agoston György** és **dr. Veszprémi László** bevezető írása után a mai pedagógusok gyakorlati, alkotó, kísérletező tevékenységét mutatja be. Az iskola mostani tanárai, tanítói tízenöt dolgozatban számolnak be munkájukról, adnak ezáltal jól forgatható, hasznos kézikönyvet kollégáik kezébe. továbbgondolásra alkalmas tippeket, ötleteket minden pedagógusnak. Mindezzel azt is példázzák, hogy az ötvenéves intézmény nevelői ma is frissen, a pedagógiai tevékenység élvonalában

munkálkodnak — méltón a *nagyszerű hagyományokhoz*. Olyan pedagógiai alkotóműhely, mely kimagaslóan látja el hármas feladatát: a *gyermek* korszerű oktatását, *nevelését*; a *tanárjelöltek* képzését; a *már dolgozó pedagógusok továbbképzésének* segítését.

Az évforduló tiszteletére a gyakorlóiskolában *kiállítás* rendeztek. Láthatók az iskolában szerkesztett szakfolyóiratok, kiadványok példányai, a bemutatott rajzok, himnuszok, szöttek, anyagmunkák, bábok stb. reprezentálják az iskolában folyó vizuális alkotó munkát, a fényképek felvillantják az iskola történetének néhány eseményét, bemutatják az úttörő- és kidobosmunka pillanatait, felelevenítik a ki-rándulások, énekkari szereplések és mezőgazdasági gyakorlatok emlékeit.

A fél évszázados jubileumi ünnepség második napján, ma, kedden délelőtt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú gyakorló általános iskolájában *ankétot* rendeztek a gyakorlóiskolai szakvezetők tudatos pedagógiai szervezésének szerepéről a tanárképzésben. Ezen részt vesznek a főiskolák gyakorlati képzéssel foglalkozó vezetői, a gyakorlóiskolák igazgatói, szakvezető tanárai, a tantárgypedagógusok.

Kelendő az öreg autó

A kellemes idő és a kíváncsiság ismét ezeket vonzott Szegeden, a Szent István téri autópiacon. Látni- és vásárolnivaló bőven volt. A piac forgalma annak ellenére sem csökkent, hogy a hónap utolsó vasárnapján Kecskeméten is rendeztek autótávaszt. (Ilyenkor a jó vétel vagy eladás reményében sok szegedi átrándul a szomszédos városba.)

Az új gépkocsik árának emelkedése után a használt autók piacán is tapasztalható a változások. Nagy, illetve növekvő a kínálat. Augusztus négy vasárnapjának forgalma számokban kifejezve a következőképpen fest. Időrendi sorrendben: gépkocsiból 200-at; 180-at, 250-et; 225-öt, valamint 44; 38; 52; 42 motort vittek el a piacra. Szinte minden típust meg lehetett találni, ám a sárolni szeretnének, többségük várja az ősz, remélve, hogy a 4-5 éves kocsikat resték és inkább ezek a ré-

gi kocsik keltek el. Az irányár állapottól és márkától függően 10 ezer és 40 ezer forint között mozgott. Az öreg autókban nagy volt a felhozatal. Sokat el tudtak közülük adni, ami annak is köszönhető, hogy a 4-5 éves autókért annyit kértek, amennyitért újonnan vették a MERKUR-tól — esetenként néha még többet is. UX-es, UY-os Wartburgot 80-85 ezer forintért, ZA-s 1500-as Ladát 100 ezer forintért, U-s Skodákat 70-75 ezerért kínáltak. Hétfőre egyre élénkebb a motorpiac, első-sorban a mopedeket és az MZ-s motorokat keresik. Jó áron el is kelnek.

Az utolsó augusztusi vasárnapon azt lehetett tapasztalni, sok a nézelődő, az ebéd előtt a piacon gyorsabban telik az idő. Illetve akik vásárolni szeretnének, többségük várja az ősz, remélve, hogy a 4-5 éves kocsikat resték és inkább ezek a ré-

(MTI)